

לקראת שבת לכו ונלכה

חיזוק שבועי "והשיב" שבת פרשת בלק תשפ"ה

בס"ד

לא הביט און ביעקב – "הקב"ה מביט רק על הטוב ובפנימיות של כל יהודי ויהודי"

הרע שבו. וזהו פירוש הפסוק: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל", דהיינו שהקב"ה אינו מביט ורואה את האון והרע שיהודי עתיד לעשות ומעניש אותו, או לפחות מונע ממנו את הטוב משום כך – אלא מסתכל רק על הטוב שהוא עתיד לעשות, ומטיב לו על כך כבר מעכשיו.

מובא בספה"ק 'דגל מחנה אפרים' עה"פ 'לא הביט און ביעקב' וגו'. אפשר לבאר ע"פ דאיתא בזה"ק (אחרי עג). "אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל כלוהו חד", ע"כ. לפי זה הוא כלל גדול, אפילו כשאדם חטא הרבה, אז הוא נקרא ניצוץ ישראל, ויש בו חלק אלוך ממעל, ובדאי יחזור בתשובה על כרחו. כי א"א ליפרד כיון שהם בקרבו ממש. וזה יש לומר שמרמז הפסוק 'לא הביט און ביעקב' במדריגה הפחותה שבישראל ומכל שכן ש'לא ראה עמל בישראל' היינו דאיסתייעא מילתא שיחזור בתשובה, והטעם מפני ה' אלוקיו עמו' ממש יחד כאחד, וגם 'תרועת מלך בו' היינו 'תורה ע', שנדרשת בע' פנים, הוא ג"כ בו בקרבו ממש, ולכך לא ידח ממנו נדח, עכ"ל"ק.

המסר שנוגע לנו, שכדי שנזכה שהקב"ה תמיד יביט אך ורק בטוב שיש בנו ולא ברע חלילה, עלינו לאחוז במידתו של הקב"ה ולהביט אך ורק בטוב ובפנימיות שבזולת ולא ברע שבו. תמיד יש לזכור, שכאשר אתה רואה את הטוב בילדינו המתמודדים, גם הקב"ה, מידה כנגד מידה, רואה את הטוב שבך ומתעורר עליך ועל בני ביתך במידת הרחמים. לעומת זאת, אם חלילה רואה אתה את הפגמים שבהם – גם בשמים מתחילים לפשפש במעשיך ודבר זה עשוי לעורר עליך הרבה קטרוגים ח"ו. לכן תיקן הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א לומר בתפילה הקדושה שחיבר: "אדרבה, תן בליבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם". ומוסיף הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, שכאשר אדם זוכה לאחוז במידתו של הקב"ה ונוהג בדרך של "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל", זוכה שיתקיים בו גם סיום הפסוק: "ה' אלוקיו עימו, ותרועת (לשון חיבה ורעות) מלך בו".

בברכת שבת שלום ומבורך – א גוטן שבת!

בפרשתנו בברכת בלעם כתוב (כ"ג, כ"א): "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל". על רש"י: "שכשהו עוברין על דבריו אינו מדקדק אחריהם להתבונן באוניות שלהם ובעמלן שהם עוברים על דתו". על ב'אור החיים הקדוש' (ההילולא שלו ט"ו תמוז) "לא הביט און שהוא רושם המפעל הרע, אינו אפילו ביעקב שהן המון העם שיתכנו בשם יעקב שכלם נשמרים מעשות רע, והגם שיטעו מדרך השכל אינו נקבע בנפשם האון שהוא חלק הרע". עוד פירוש (שם): "שאיין ה' מביט אל המחשבה הרעה, ביעקב פירוש שאין עושה ביעקב המחשבה הרעה רושם האון שהיא ענף הרע, ולזה דקדק לומר לשון הבטה שהיא יותר מהראיה פירוש כי הגם כי בראיה ראשונה הוא רואה מחשבה הרעה כשהוא מביט בפנימיות מפעלה אין און, ודקדק לומר און ביעקב פירוש שאינו עושה בו החטא ההוא רושם, וזה אפילו בהמון העם אשר בשם יעקב יכונה".

הגה"ק ר' יהודה רוזאניס זצ"ל (בעל ה"משנה למלך" על הרמב"ם) בספרו 'פרשת דרכים', מלמד יסוד גדול שיכול לעזור לכל יהודי להתרומם מעלה מעלה: שכאשר הקב"ה צופה שאדם מסוים עתיד לעשות מעשים טובים כלשהם, מעכשיו הוא כבר מטיב לו בגלל העתיד. לעומת זאת, כשהקב"ה צופה שאדם מסוים עתיד לעשות כל מיני מעשים שאינם רצויים, הוא לא מסתכל על כך כלל, ואינו דן אותו אלא לפי מעשיו באותו הרגע. וכאשר צופה הקב"ה שיהודי מסוים עתיד גם להרע וגם להטיב, הוא מטיב עימו בגלל מה שהוא עתיד להטיב, ואינו נמנע מלהטיב עימו בגלל מה שהוא עתיד להרע, מאחר שהוא עתיד גם כן להטיב.

נמצא שהקב"ה מביט רק על הטוב שיהודי עתיד לעשות, ואינו מביט כלל על הרע שהוא עתיד לעשות, מרוב אהבתו לכל יהודי. הקב"ה מחייה את האדם בגלל שבעתיד הוא יעשה מעשה טוב זה או אחר. אבל הרי הוא יעשה גם עוונות? זה לא משנה. על זה הקב"ה לא מסתכל. כשמדובר בעוונות, הקב"ה אינו דן על פי העתיד אלא רק על פי ההווה, ואילו כשמדובר בזכויות, הקב"ה לוקח בחשבון את כל העתיד ומציל אותו בזכות זה. והסיבה לכך, משום שהקב"ה מעוניין לראות רק את הטוב שבכל יהודי ולא את

« הפעת העלון לוידי חרדים נתרם: לעזר הרה"ק רבי חיים ב"ר משה בן עמר בעל 'אור החיים הקדוש' זיע"א »
נלביע ט"ז תמוז תק"ג. נתרם לזכות ולחצולת התורה ומשפחתו

להצטרפות לקבלת העלון במייל ולהנצחות: 3137526@gmail.com

משפחת "והשיב" – הבית החם להורים לנוער מתמודד
קו המערכת – "והשיב" | השארת הודעות: 02.313.7526

קו החם • ייעוץ והכוונה • סדנאות • קבוצות תמיכה • כינוסי חיזוק • חיזוקים שבועיים